

Yttrande över Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv (SOU 2024:84)

Er beteckning: Fö2024/02010

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker i huvudsak utredarens förslag om en skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv och instämmer i att det är viktiga åtgärder för att stärka totalförsvaret och dess intressen.

Länsstyrelsen vill ändå lyfta ett antal synpunkter som myndigheten inte riktigt anser besvaras i utredningen men som får påverkan på hur lagförslaget utformas.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen anser att det i förslaget inte är tydligt hur tillståndsmyndigheten ska få fram den information som krävs för att fatta väl underbyggda beslut. Därmed finns en risk att tillståndsprövningen blir mer komplex och kostsam än vad utredningen visar på. Exempelvis saknas möjligheter för fullständig insyn i aktieinnehav och arrenden av mark. Det finns inga register över vare sig aktieinnehav eller arrenden. Arrenden kan därtill vara endast muntliga avtal.

Länsstyrelsen ser en särskild problematik med förvärv av lantbruksegendom genom exekutiva auktioner. Vid sådana förvärv krävs inte förvärvstillstånd förrän efter två år (jfr 13 § jordförvärvslagen [1979:230]). Köparen har därför möjlighet att disponera fastigheten i två år även om förvärvstillstånd nekas. Det är oklart i förslaget hur denna problematik ska hanteras.

Länsstyrelsen anser att en annan benämning än "förvärvstillstånd" bör övervägas för de tillstånd som krävs enligt den nya lagen. Förvärvstillstånd är en inarbetad term för tillstånd enligt jordförvärvslagen. Tillstånd behövs i många fall enligt både den nya lagen om utländska fastighetsförvärv och enligt jordförvärvslagen. Det föreligger därmed en uppenbar risk för missförstånd om termen förvärvstillstånd används i båda fallen.

2025-04-23

Länsstyrelsen Värmland avstyrker förslaget om att de civilområdesansvariga länsstyrelserna ska bli tillståndsmyndigheter. Länsstyrelsen anser att behovet av regional och lokal förankring inte tillmätts tillräcklig betydelse i denna del av utredningens förslag.

Vid fortsatt beredning av betänkandets förslag är det viktigt att hänsyn tas till den pågående översynen av jordförvärvslagen (Li 2023:07) som bland annat har lagt fram förslag om förändringar i samband med förvärv genom testamente.

De som medverkat i beslutet

Landshövding Georg Andrén har fattat beslut i detta ärende. Handläggare risk och säkerhet Anna-Karin Juhl samt handläggare Thomas Östlund har varit föredragande. I den slutgiltiga handläggningen deltog även länsråd Emma Spak, avdelningschef Tomas Sahlström, rättschef Ingela Alverfors samt försvarsdirektör Linn Ekholm.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.